

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

Latvijas Jauno Zemnieku kluba

Nozares ekspertu ziņojums

„Jaunieši un jaunie lauksaimnieki Latvijas laukos”

2012

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”

2012. gada 27. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2012/16, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi”

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Saturs

Ievads	3
1. Jaunieši Latvijas laukos	4
1.1 Statistika	4
1.2 Jauniešu izaicinājumi un iespējamie risinājumi lauku reģionos	5
2. Latvijas Jauno Zemnieku attīstības stratēģija 2013.-2020.gads.....	11
2.1 Esošās situācijas analīze.....	11
2.2 Valsts un Eiropas Savienības atbalsts	13
2.3 Jauno lauksaimnieku saimnieciskā darbība.....	15
2.4 SVID analīze	17
2.5 Ierosinājumi stipro pušu izmantošanai un vājo pušu attīstībai.....	21
3. Latvijas Jauno Zemnieku klubs.....	23
3.1. Organizācijas vispārējais raksturojums	23
3.2 Biedri	23
3.3 Vīzija un Misija	24
3.4 Valde	24
3.5 Latvijas Jauno Zemnieku kluba aktivitāšu kalendārs 2012. gadam	25

Ievads

Jaunieši ir katras valsts nākotnes veidotāji, līdz ar to tiem tiek pievērsta pastiprināta sabiedrības uzmanība. Diemžēl pēdējos gados Latvijā jauniešu skaits lauku reģionos krasi samazinās. Jaunieši dodas uz pilsētām, vai sliktākajā gadījumā, dodas peļņā uz ārzemēm, bet lauku reģioni kļūst arvien tukšāki. Viens no risinājumiem jauniešiem ir lauksaimnieciskās darbības uzsākšana.

Lai izpētītu esošo situāciju, problēmas, un rastu iespējamus risinājumus, Latvijas Jauno zemnieku klubs ir veicis jauniešu un jauno lauksaimnieku darbības analīzi balstoties uz lauksaimnieku un citu nevalstisko organizāciju, Centrālās statistikas pārvaldes (CSP), Lauku atbalsta dienesta (LAD), un Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) sniegtajiem datiem, kā arī 2011. gada ZM Lauksaimniecības gada ziņojuma un 2010. gada lauksaimniecības skaitīšanas rezultātiem.

Pētījumā tika izmantotas divas pētījumu metodes. Kvantitatīvā pētījumu metode – aptauja un kvalitatīvā pētījuma metode - fokusgrupas intervija. Aptaujai tika izstrādāti divi oriģināli anketas varianti dažādām jauniešu mērķu grupām – jauniešiem vecumā no 13 līdz 25 gadiem, kuru darbība nav saistīta ar lauksaimniecisko darbību un personām līdz 40 gadu vecumam, kuru darbība ir saistīta ar lauksaimniecību. Pētījumā piedalījās 247 respondenti t.sk. 138 jaunieši 1. izpētes grupā un 109 personas 2. izpētes grupā.

Terminiem *jaunietis*, *jaunais lauksaimnieks*, *lauku teritorija* dažādos literatūras avotos ir dažādi skaidrojumi un izpratne. Veidojot ziņojumu, tā autors ir izvēlējis attiecīgos skaidrojumus:

Jaunietis ir persona vecumā no 13 līdz 25 gadiem¹.

Jaunais lauksaimnieks ir persona, kas strādā lauksaimniecības nozarē un ir jaunāka par 40 gadiem².

Lauku teritorija – visa Latvijas teritorija, izņemot republikas nozīmes pilsētas un rajonu centrus³.

Latvijas Jauno Zemnieku kluba pētījums „Jaunieši un jaunie lauksaimnieki Latvijas laukos” tapis Valsts Lauku tīkla aktivitātes „Nozaru ekspertu ziņojumi” ietvaros.

¹ Latvijas Republikas likums „Jaunatnes likums”(LV”,82(3866),28.05.2008)

²Young Farmers and Their Organisations in Europe:Contribution to the Portrait of an Important Social Group [tiešsaite]http://www.ceryc.eu/download/Study_Young_farmers_and_their_organisations_in_Europe.pdf

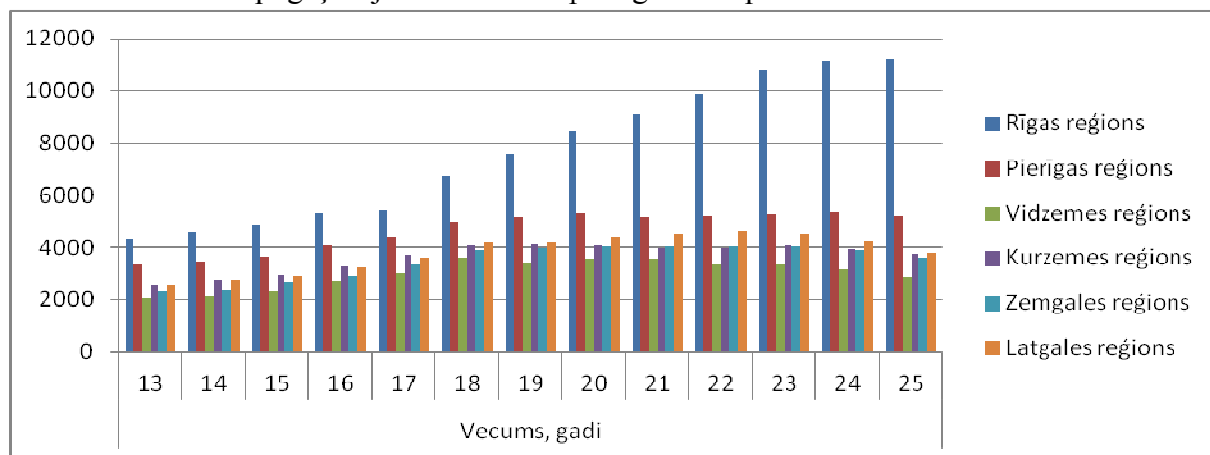
³ Latvijas Republikas likums „Lauksaimniecības un lauku attīstības likums" ("LV", 64 (3012), 23.04.2004.; 10, 29.04.2004.)

1. Jaunieši Latvijas laukos

1.1 Statistika

Pēc Centrālās statistikas pārvaldes sniegtās informācijas Latvijā 2011. gadā pavisam kopā bija 340996 jaunieši, kas sastādīja 16,5 % no kopējā Latvijas iedzīvotāju skaita. Salīdzinot ar 2010. gadu jauniešu skaits samazinājies par 61820, jeb 1,41% no kopējā iedzīvotāju skaita. Jauniešu skaita samazināšanās izskaidrojama ne tikai demogrāfisko situācijas pasliktināšanos valstī, bet arī ar dažādiem sociālekonomiskajiem apstākļiem.

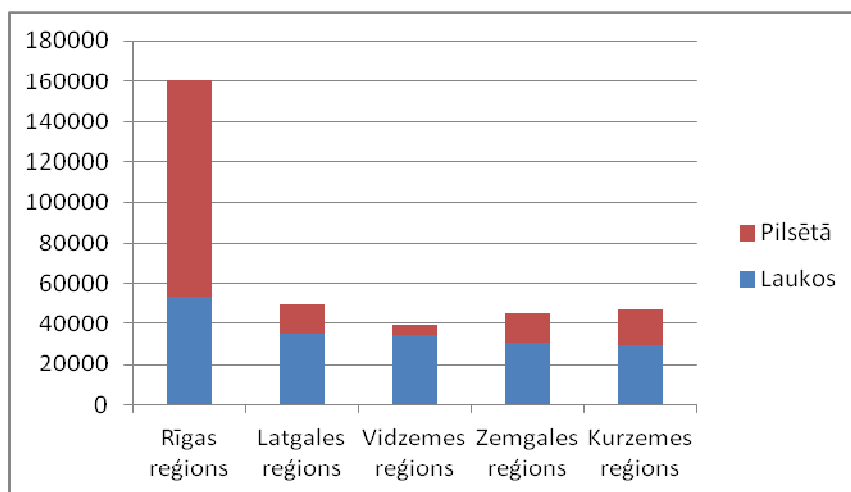
Attēlā 1.1 atspoguļots jauniešu skaits pa reģioniem pēc to vecuma.

1.1 attēls Jauniešu skaits pa reģioniem pēc to vecuma 2011. gadā

Visvairāk jauniešu ir vecumā no 18 līdz 25gadiem. Jauniešu skaits Rīgā strauji palielinās vecumā no 18 līdz 25 gadu vecumam. Jaunieši šajā vecumā bieži pārceļas no reģioniem uz Rīgu, lai studētu vai strādātu.

Jauniešu attiecība republikas nozīmes pilsētās un lauku reģionos atspoguļotas attēlā 1.2.

1.2 attēls Jauniešu skaits republikas nozīmes pilsētās un lauku reģionos 2011. gads

Rīgas un Pierīgas reģionā 67,7 % jaunieši dzīvo pilsētā, bet 33,3% lauku reģionos, Latgales reģionā pilsētā dzīvo 29,2 % jaunieši un 70,8% lauku reģionos, Vidzemes reģionā 11,3% pilsētā, bet 88,7% lauku reģionos, Zemgales reģionā 31,1% pilsētās un 68,9% lauku reģionos, bet Kurzemes reģionā pilsētās dzīvo 38,8% jauniešu un 61,2% lauku reģionos. Šāds sadalījums izveidojies ņemot vērā tikai republikas nozīmes pilsētas, attiecīgi Rīgas un Pierīgas reģionā – Rīgu un Jūrmalu, Latgales reģionā – Rēzekni un Daugavpili, Vidzemes reģionā – Valmieru, Zemgales reģionā Jelgavu un Jēkabpili, Kurzēmē – Liepāju un Ventspili.

Salīdzināt 2011. gada tautas skaitīšanas datus par jauniešu skaitu pilsētās un lauku reģionos ar 2000. gada tautas skaitīšanas rezultātiem nav iespējams, jo 2000. gada tautas skaitīšanas rezultāti balstīti uz citu LR teritorijas administratīvo dalījumu.

Šāds pilsētu un lauku reģionu sadalījums nav ņemams vērā, ja tiek apskatītas jauniešu iespējas un izaicinājumi lauku reģionos. Dažādi sociālie un ekonomiskie apstākļi krasi var atšķirties ne tikai starp mazākām pilsētām un nošķirtākajiem lauku reģioniem, bet arī starp dažādiem novadiem un pagastiem.

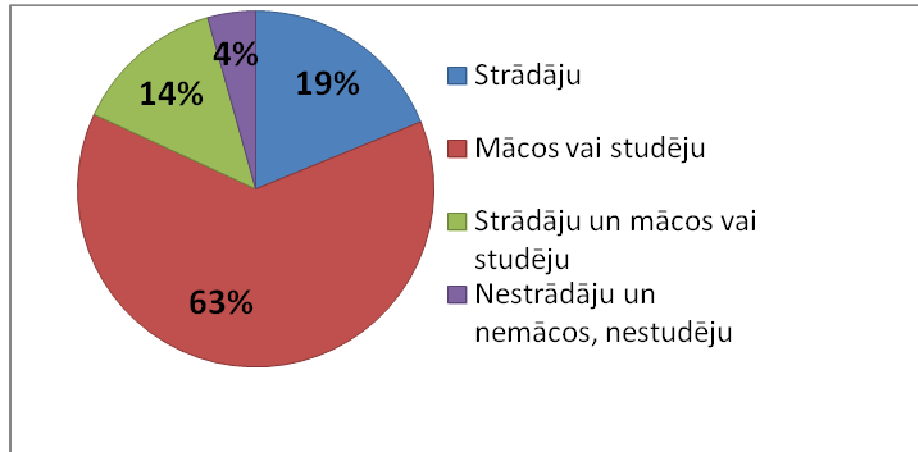
1.2 Jauniešu izaicinājumi un iespējamie risinājumi lauku reģionos

Lauku reģionos jauniešiem visbiežāk nākas saskarties ar izaicinājumiem, kas skar izglītību, darbu un atpūtas iespējas.

Lai iegūtu jauniešu viedokli par darbu, izglītību un brīvā laika pavadīšanas iespējām tika aptaujāti 138 respondenti dažādos lauku reģionos vecumā no 13 līdz 25 gadiem, kuri nav

nodarbināti lauksaimniecības nozarē, kā arī organizētas fokusgrupas intervijas Zemgales reģionā un Latgales reģionā.

1.3 attēlā atspoguļota informācija par jauniešu pamatnodarbošanos.

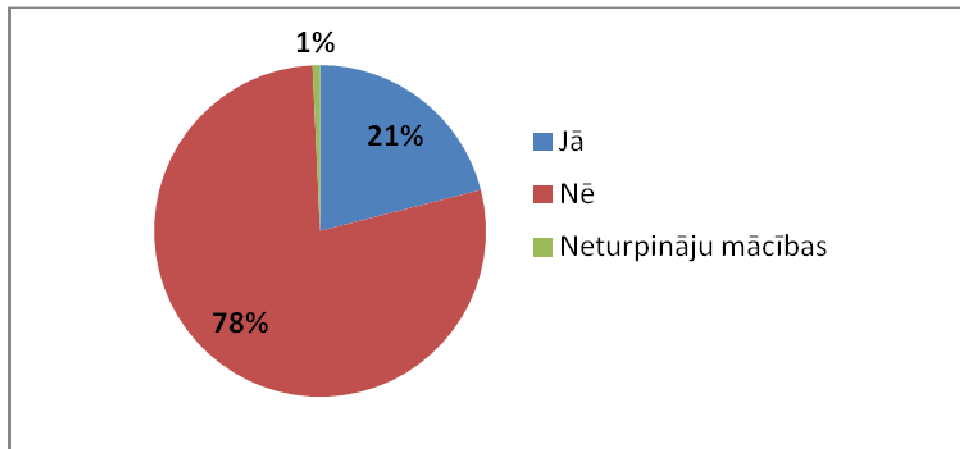
1.3 attēls Jauniešu pamatnodarbošanās vecumā 13 līdz 25 gadu vecumam

63% aptaujāto jaunieši mācās kādā no pamatskolām, profesionālajām skolām, vidusskolām vai studē augstskolā. 14% jaunieši atzina, ka darbu apvieno ar mācībām vai studijām. 19% jauniešu mācības neturpina, bet ir atraduši darbu un strādā. Tikai 4% jauniešu atzina, ka šobrīd ne strādā, ne mācās.

Pēc CSP datiem Latvijā 61% skolēnu pēc pamatskolas beigšanas turpina mācīties vidusskolās, 34% tupina mācības profesionālajās izglītības iestādēs, bet 5% neturpina mācīties. 58% vidusskolu absolventu turpina mācības augstskolā vai koledžā, 37% mācības neturpina, 5% turpina profesionālajās mācību iestādēs.

Lauku reģionu uzņēmumos bieži vien trūkst darbinieki ar specifiskām prasībām un profesionālo sagatavotību, piemēram, lauksaimniecības tehnikas mehāniķi, meža mašīnu operatori, metinātāji, galdnieki utt. Parasti šādas profesijas jaunieši var apgūt profesionālajās skolās. Lai gan šobrīd Latvijā notiek pārmaiņas profesionālajā izglītībā un tās ir mērķtiecīgi vērstas uz Latvijas tautsaimniecības nākotnes vajadzībām, tomēr joprojām lielai daļai jauniešu ir aizspriedumi pret profesionālo izglītību.

1.4 attēlā atspoguļota aptaujāto respondentu tālākās izglītības izvēle pēc vidusskolas.

1.4 attēls Jauniešu izglītības izvēle

78% respondentu pēc pamatskolas absolvēšanas izvēlēties vai ir izvēlējušies mācības vidusskolā. Galvenie izvēles kritēriji:

- neskaidra izvēle par nākamo profesiju;
- pēc vidusskolas absolvēšanas vieglāk iekļūt vēlamajā augstskolā;
- īsāks mācību periods;
- profesionālo skolu prestižs;
- vidusskola atrodas tuvāk dzīvesvietai;
- informācijas trūkums par profesionālo skolu piedāvājumu

21% respondentu izvēlēties vai izvēlējās turpināt izglītības ieguvu kādā no profesionālajām skolām. Galvenie izvēles kritēriji:

- konkrētas intereses;
- iespēja saņemt stipendiju;
- ātrāk iegūstama profesija;
- mazākas prasības;
- lielāka neatkarība no vecākiem;
- var apvienot ar darbu

1.1 tabulā apkopoti fokusgrupu interviju laikā atspoguļotie izaicinājumi un to iespējamie risinājumi.

Izglītības izaicinājumi un iespējamie risinājumi lauku reģionos

Izaicinājumi	Iespējamie risinājumi
Jauniešiem lauku reģionos ir daudz mazākas iespējas iegūt formālo vai neformālo izglītību kā pilsētās;	<ul style="list-style-type: none"> • organizēt vairāk neformālās izglītības kursus jauniešiem nošķirtākajos lauku reģionos; • iesaistīt jauniešus dažādos projektos, kas saistīti ar vietējā pagasta, reģiona vai novada attīstību vai jauniešu personisko izaugsmi; • organizēt pieredzes apmaiņas braucienus; • vietējās pašvaldības vairāk iesaistās jauniešu izglītības veicināšanā, piemēram, organizējot interešu izglītības kursus / pulciņus vietējā kultūras namā vai skolās; • veidot jauniešu interešu klubus un biedrības;
Profesionālajām skolām ir zema reputācija;	<ul style="list-style-type: none"> • plaša valsts atbalstīta profesionālo skolu reklāmas kampaņa; • profesionālo skolu reklāmām ir jābūt mūsdienīgām, jauniešiem saprotamām, tādām, kas aizrauj un maina stereotipus; • skolām jāorganizē interesantas atvērto durvju dienas, akcentējot katras profesijas plusus un mīnus, kā arī nākotnes perspektīvas;
Skolotāji un pasniedzēji strādā pēc novecojušām metodēm. Nodarbības neaizrauj.	<ul style="list-style-type: none"> • skolēni veic kursu vai programmu vērtējumu, kuru apspriež kopā ar pasniedzēju un skolas vadību, kā uzlabot piedāvāto programmu; • regulāri pilnveides kursi skolotājiem un pasniedzējiem; • radošās nometnes;
Netiek iegūtas pietiekamas zināšanas un prasmes	<ul style="list-style-type: none"> • Apvienot vienādas vai līdzīgas nozīmes skolas un programmas veidojot stabilus un augsti attīstītus un modernus kompetenču centrus; • Profesionālajām skolā vairāk jāpiesaista

	nozares speciālisti, kas dalītos pieredzē un sniegtu padomus, kā arī nepieciešamas biežākas studiju prakses, kurās ir iespēja apgūt praktiskās iemaņas;
--	---

Līdzīgi kā citur Eiropā arī Latvijā ir augsts bezdarba līmenis. Pēc CSP datiem 2012. gada 1. ceturksnī darba meklētāju īpatsvars jauniešu vidū bija 30%, kas ir augstākais rādītājs starp citām vecuma grupām. Lauku reģionos jauniešu bezdarba līmenis ir daudz augstāks nekā pilsētās.

No aptaujātajiem respondentiem 30% jaunieši meklē darbu vai vēlētos strādāt, 42% nemeklē vai jau ir atraduši darbu, bet 28% darbu meklē tikai vasaras sezonā, kad skolās ir brīvlaiki. Vasaras sezonā skolās ir brīvlaiks un liela daļa jauniešu meklē iespējas piepelnīties. Bieži jauniešiem nākas saskarties ar darba devēja atteikumu, jo darba devējs nav ieinteresēts risināt problēmas, kas rodas pieņemot jauniešu darbā, kā arī iesaistīties jauniešu apmācībā. Visbiežāk darba atteikuma iemesls ir tieši jauniešu darba pieredzes un kvalifikācijas trūkums.

Apkopojot respondentu aptaujas anketas strādājošie jaunieši visvairāk strādā tādās nozarēs, kā izklaides industrija, būvniecība un tirdzniecība. Ja jauniešiem būtu iespēja izvēlēties kādās jomās tie vēlētos strādāt, tad visbiežāk tās būtu izklaides industrija, komercpakalpojumi un tirdzniecība.

2011. gadā 40,05% izvēlējušies studēt Sociālās zinības, komerczinības un tiesības un tikai 1,5% Lauksaimniecību.⁴

1.2 tabulā atspoguļoti fokusgrupu interviju laikā apskatītie jauniešu nodarbinātības izaicinājumi un to iespējamo risinājumu apkopojums.

⁴ <http://www.csb.gov.lv/sites/default/files/infograph.pdf>

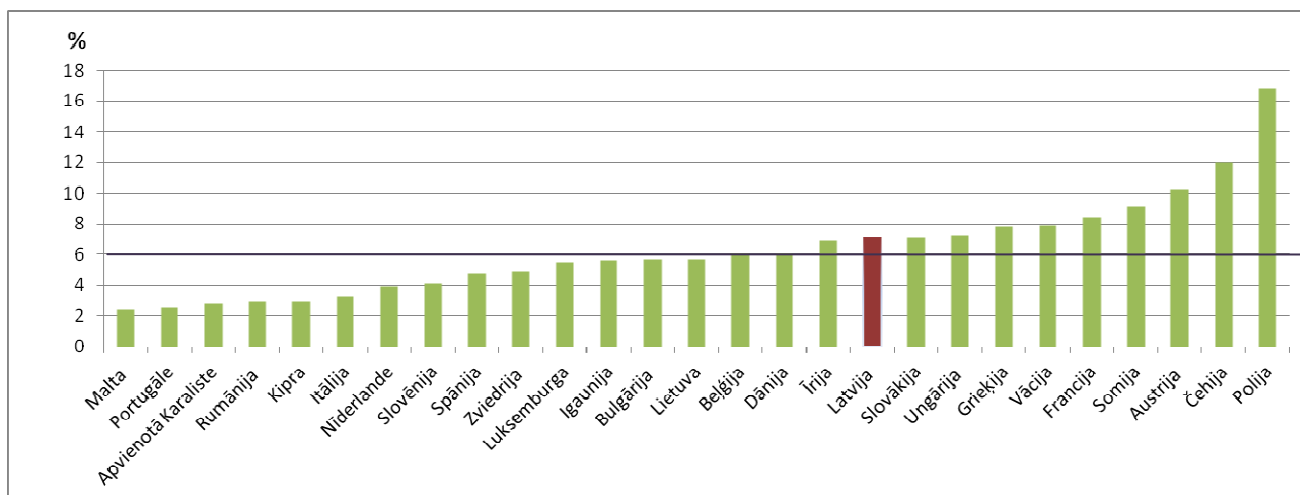
Jauniešu nodarbinātības izaicinājumi un iespējamie risinājumi

Izaicinājumi	Iespējamie risinājumi
Augsts bezdarba līmenis	<ul style="list-style-type: none"> • vietējo pašvaldību līmenī attīstīt projektus skolēnu un studentu nodarbinātībai vasaras brīvlaikā; • aktīvs NVA darbs; • atbalsta programmas ar nelielu līdzfinansējumu jaunajiem uzņēmējiem; • Nodokļu atlaides jaunajiem uzņēmumiem, kas dibina uzņēmumu lauku reģionos un rada jaunas darba vietas;
Mobilitātes problēmas. Lauku teritorijās sabiedriskā transporta kustība ir ierobežota, kas rada problēmas nokļūšanu uz darba vietu.	<ul style="list-style-type: none"> • pašvaldību aktīva iesaiste;
Darba devēji nav ieinteresēti ņemt darbā jauniešus darba pieredzes trūkuma dēļ.	<ul style="list-style-type: none"> • veidot sadarbības projektus ar vietējiem uzņēmējiem; • veidot prakšu sistēmas;
Lauku reģionos jaunieši nav gatavi strādāt zemā atalgojuma un mazo izaugsmes perspektīvu dēļ.	

2. Latvijas Jauno Zemnieku attīstības stratēģija 2013. - 2020. gads

2.1 Esošās situācijas analīze

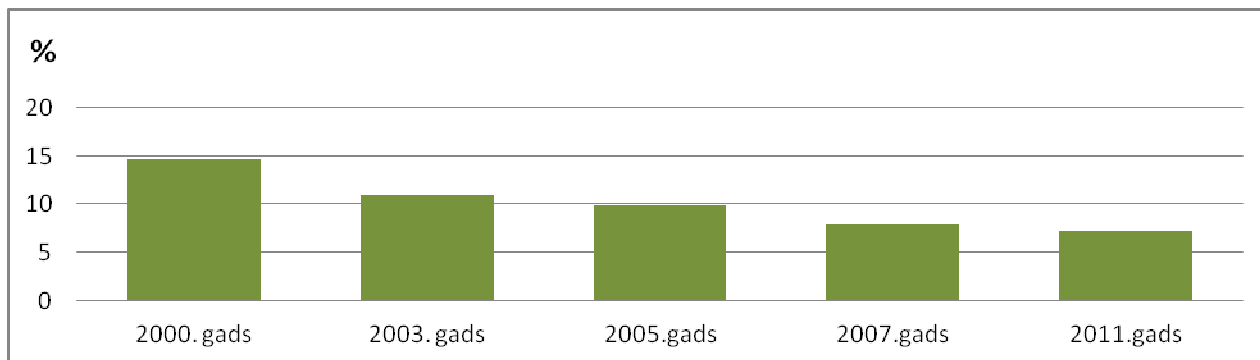
Balstoties uz Eiropas Jauno Lauksaimnieku padomes (European Council of Young Farmers) sniegtās informācijas Eiropā vidēji tikai 6,3% no visiem lauksaimniekiem ir jaunāki par 35 gadiem (att.2.1).

2.1 attēls Jaunie lauksaimnieki vecumā līdz 35 gadiem, procentuāli no kopējā lauksaimnieku skaita

Latvijā jauno lauksaimnieku skaits sastāda 7,1% no kopējā lauksaimnieku skaita. Lai gan tas ir virs vidējā Eiropas līmeņa, tas nav pozitīvs rādītājs. Datubāzēs gan nav norādīts vai iepriekš minētie rādītāji ir attiecināmi uz lauksaimniecības uzņēmumu īpašnieku skaitu vai kopējo lauksaimniecībā nodarbināto cilvēku skaitu līdz 35 gadu vecumam. Atšķirības starp valstīm galvenokārt ir skaidrojamas ar to, ka atsevišķās dalībvalstīs ir spēkā tiesību akti, kas ir veicinājuši nākamās paaudzes darbību laukos, izmantojot saimniecību īpašuma nodošanu veicinošus pasākumus.

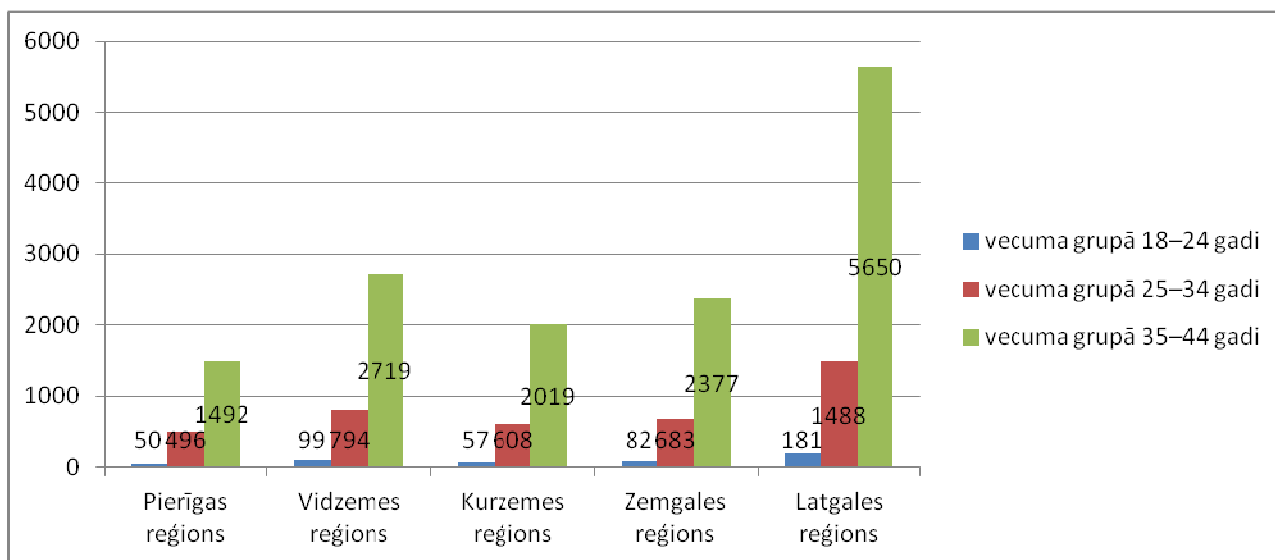
Eurostat dati (att. 2.2) skaidri liecina par gados jaunu lauksaimnieku skaita vispārēju samazināšanos un lauksaimniecības darbības pamešanu.

2.2 attēls. Jaunie lauksaimnieki Latvijā vecumā līdz 35 gadiem, procentuāli no kopējā lauksaimnieku skaita, pa gadiem

Latvijā 2000. gadā lauksaimnieki līdz 35. gadu vecumam bija 14,63%, 2003. gadā 10,86 %, 2005. gadā 9,85%, 2007. gadā 7,76%, bet 2011. gadā 7,1 %. Šobrīd gandrīz puse Latvijas un Eiropas lauksaimnieku ir vecumā virs 55. gadiem., bet 34% virs 65. gadiem.

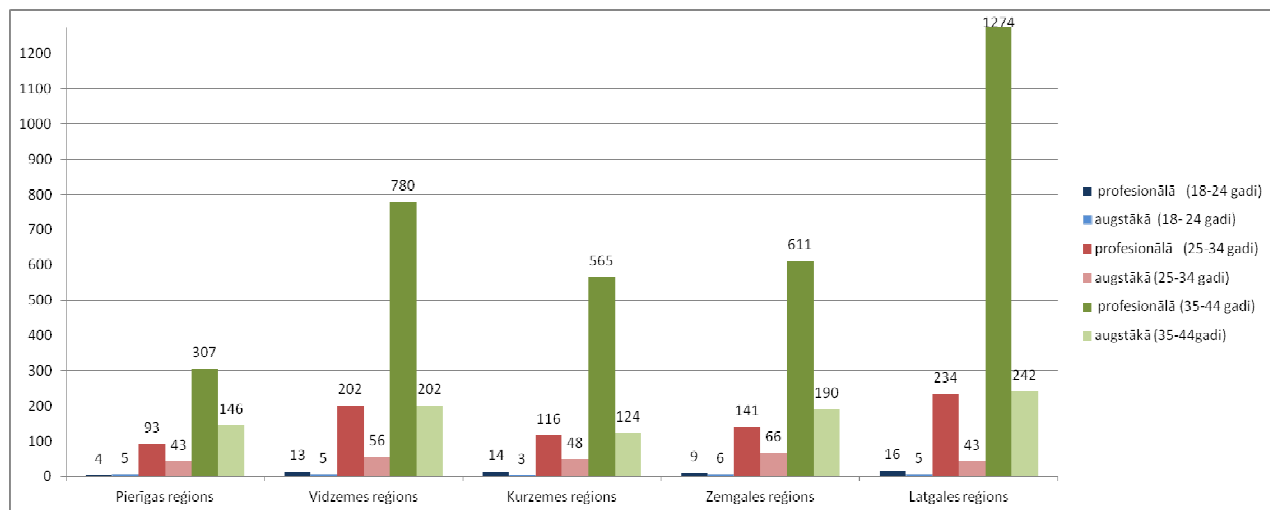
Pēc CSP 2010. gada lauksaimniecības skaitīšanas datiem Latvijā bija 18795 lauku saimniecību vadītāji (att. 2.3)

2.3 attēls Lauku saimniecību vadītāji pa reģioniem un vecuma grupām

Vislielākais skaits, jeb 14257 saimniecību vadītāji ir vecumā no 35 līdz 44 gadu vecumam, bet tika 469 lauku saimniecību vadītāji ir vecumā no 18 līdz 24 gadi.

Pēc CSP 2010. gada lauksaimniecības skaitīšanas datiem Latvijā 4379 lauku saimniecību vadītāji līdz 44 gadu vecumam bija iegūta profesionālā, bet 1184 augstākā lauksaimnieciskā izglītība (att.2.4).

2.4 attēls. Lauku saimniecību vadītāju skaits, kuri ieguvuši lauksaimniecisko izglītību

Profesionālo lauksaimniecisko izglītību Latvijā ir ieguvuši 56, jeb 11,9% lauku saimniecību vadītāju, vecumā no 18 līdz 25 gadiem, bet šajā vecuma grupā tikai 5,1%, jeb 24 vadītāji ir ieguvuši augstāko lauksaimniecisko izglītību. Vecuma grupā 25 - 34 gadi 19,3%, jeb 786 vadītāji ir ieguvuši profesionālo lauksaimniecisko izglītību, bet 6,3%, jeb 256 vadītāji ieguvuši augstāko lauksaimniecisko izglītību. Vecuma grupā 35-44 gadi 24,8%, jeb 3537 vadītāji ir ieguvuši profesionālo, bet 6,3%, jeb 904 vadītāji augstāko lauksaimniecisko izglītību.

2.2 Valsts un Eiropas Savienības atbalsts

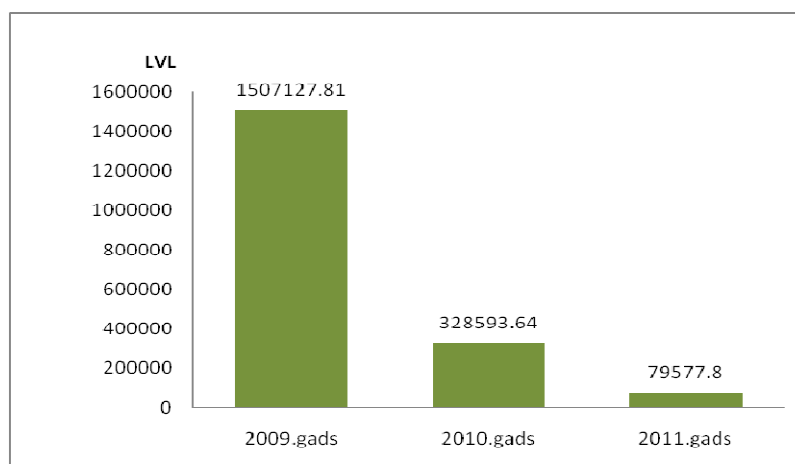
Jaunie lauksaimnieku pārstāv praktiski visas lauksaimniecības nozares, līdz ar to jaunajam lauksaimniekam ir visas tiesības saņemt līdzvērtīgu valsts un Eiropas Savienības atbalstu, kā jebkuram lauksaimniekam.

Lai sekmētu gados jaunu cilvēku iesaistīšanos nepārstrādāto lauksaimniecības produktu, izņemot zivsaimniecības produktus pastāvīgā ražošanā, lai veicinātu ekonomiski dzīvotspējīgu zemnieku saimniecību vai komercsabiedrību nodibināšanu vai pārņemšanu un nodrošinātu darbaspēka atjaunošanos lauksaimniecības sektorā darbojas Lauku attīstības programmas pasākums „Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem”.

Pēc LAD sniegtajiem datiem Projekta 1. kārtā tika izsludināta no 09.02.2009. līdz 09.03.2009. Šajā kārtā tika iesniegti 280 projekti ar publisko finansējumu 7357396 LVL, no kuriem tika apstiprināti 234 ar publisko finansējumu 6058269 LVL. Projekta 2. kārtā tika izsludināta no 21.11.2011 līdz 21.12.2012. Šajā kārtā, tika iesniegti 242 projekti ar publisko finansējumu 6308775 LVL, no kuriem tika apstiprināti 178 projekti ar publisko finansējumu 4604165 LVL. Ar MK noteikumiem Nr.773 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu kompensāciju maksājumu veidā pasākumam "Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem" tika noteikts, ka pasākuma īstenošanas vieta ir LAD Ziemeļaustrumu, Austrumlatgales un Dienvidlatgales RLP aptvertā Latvijas teritorija, izņemot pilsētas, kurās iedzīvotāju skaits ir lielāks par pieciem tūkstošiem.

147 projekta iesniegumos ir paredzēta tehnikas iegāde, 37 paredzēta dzīvnieku iegāde, 22 būvniecība un būvmateriālu iegāde. Vairākos projekta iesniegumos ir apvienotas dažādas aktivitātes.⁵

2.5 attēlā norādītas LAD veiktās izmaksas Lauku attīstības programmas pasākumam „Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem” sadalījumā pa kalendārajiem gadiem.

2.5 attēls. LAD veiktās izmaksas pasākuma „Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem”⁶

Pasākumam „Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem” publiskais finansējums ir 10 448 768 LVL. Uz 01.10. 2012 ir apmaksāti projekti 78%, jeb 8 114 963 LVL apmērā.

⁵ <http://www.lad.gov.lv/lv/par-mums/aktualitates-un-pazinojumi/maijs/lad-atbildes-uz-lauksaimnieku-organizaciju-jautajumiem-26-04-2012-sanaksme/>

⁶ http://www.lad.gov.lv/files/elvgf_elgf_elfla_ezf_izmaksas_kalend_gadiem_31122011.pdf

No 16.10.2011 līdz 12.10.2012 atbalstu saņēmuši 111 projektu iesniedzēji. Kopējā izmaksātā summa 1 755 341 LVL.

Kopējā rezervētais publiskais finansējums ir 10 801 021 LVL, līdz ar to atlikums uz 01.10.2012 ir -352 253LVL.⁷

Jaunajiem lauksaimniekiem, kas komercreģistrā reģistrējušies laika posmā no 2006. gada 15. maija. līdz 2008. gada 1. martam ir iespējas saņemt Atdalīto PVTM īpašos gadījumos jaunajiem lauksaimniekiem.

2009. gadā tika iesniegti 195 pieteikumi, 2010. gadā 274, bet 2011. gadā 155 platību maksājumu pieteikumi.

2.3 Jauno lauksaimnieku saimnieciskā darbība

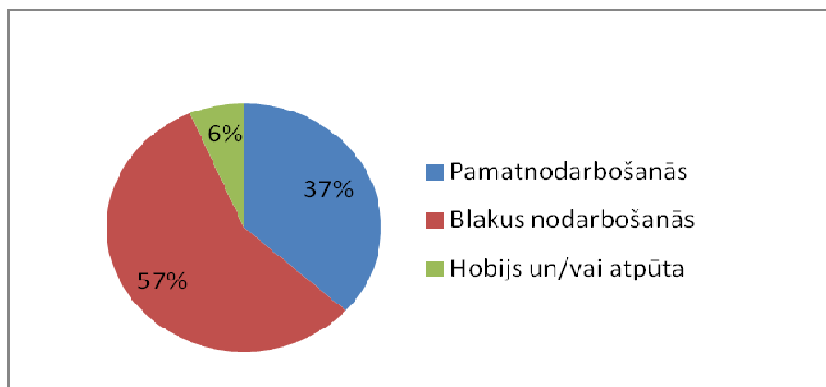
Jaunos lauksaimniekus nevar vērtēt, kā konkrētu lauksaimniecības nozari. Tā ir lauksaimnieku grupa, kas apvieno dažādu nozaru lauksaimniekus, līdz ar to nav iespējams noteikt nedz kopējos nomaksātos nodokļus, nedz saražotās produkcijas apjomus, nedz kopējās apstrādātās zemes platības.

Lai noskaidrotu jauno lauksaimnieku saimnieciskās darbības galvenos aspektus, problēmas un iespējamus risinājumus tika aptaujāti 109 respondenti, kas veic lauksaimniecisko darbību, kā arī organizēta fokusgrupas intervija.

91,7% aptaujāto respondentu saimniecību juridiskais status ir Z/s, bet 8,3% ir dibinājuši saimniecības ar juridisko statusu SIA.

Lielākā daļa jauno uzņēmēju uzsākot saimniecisko darbību nespēj nodrošināt sev nepieciešamos ienākumus, līdz ar to iesākumā lauksaimnieciskā darbība ir tikai kā blakus nodarbošanās, kur gūt papildus ienākumus. Iegūtie dati par lauksaimnieciskās darbības nozīmi apkopoti 2.6 attēlā.

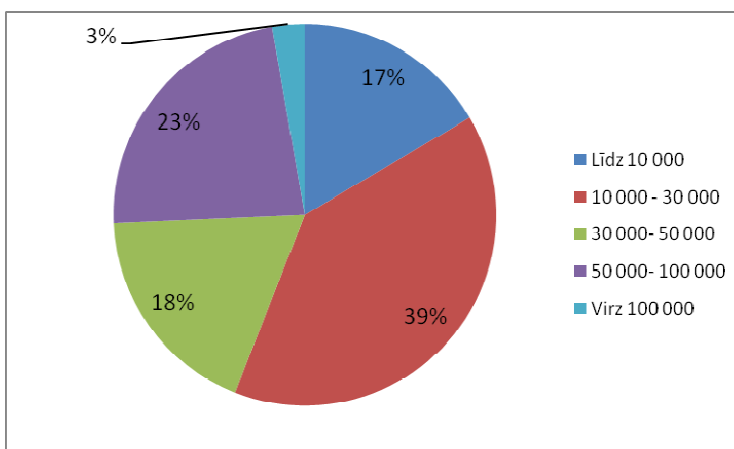
⁷ http://www.lad.gov.lv/files/uznemtas_saistibas_uz_01_10_2012.pdf

2.6 attēls. Jauno lauksaimnieku saimnieciskās darbības nozīme

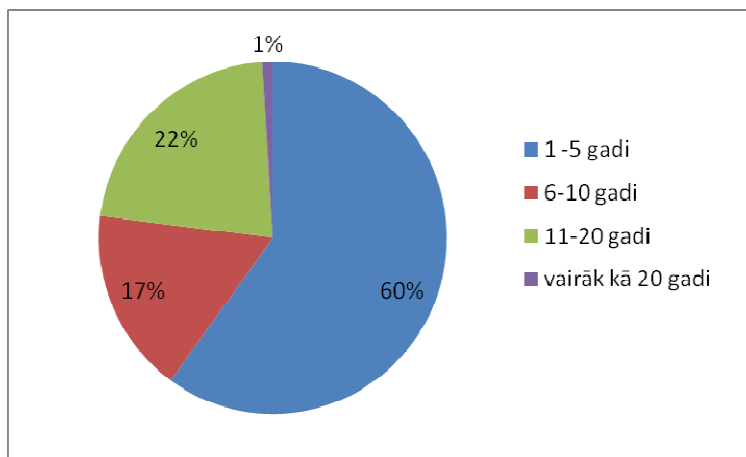
57% aptaujāto respondentu atzina, ka šobrīd lauksaimnieciskā darbība ir tikai kā blakus nodarbošanās, 37% atzina, ka šobrīd tā ir viņu pamatnodarbošanās, bet 6% atzina, ka lauksaimniecība ir hobijs un/vai atpūta. Jāpiebilst, ka respondentu, kuri atzina, ka lauksaimnieciskā darbība ir pamatnodarbošanās, vidējais saimniecības apgrozījums ir 30000- 50000Ls , tiem, kuriem blakus nodarbošanās 10 000 līdz 30 000, bet tiem ,kam hobijs apgrozījums sastāda līdz 10 000 Ls.

Pēc respondentu sniegtās informācijas visbiežāk jauno lauksaimnieku saimniecību apgrozījums ir 30 000- 50 000 Ls, bet tikai 3% ir saimniecību, kam apgrozījums ir virs 100 000 Ls (skatīt attēlā 2.7)

2.7 attēls. Saimniecību apgrozījums

Vislielākais aptaujāto respondentu saimniekošanas ilgums ir līdz 5 gadiem, 17% līdz 10 gadiem, 22% no 11 līdz 20 gadiem, bet 1% atzina, ka lauksaimniecisko darbību veic jau 20 gadus. Jauno lauksaimnieku saimniekošanas ilgums atspoguļots attēlā 2.8.

2.8 attēls. Lauksaimnieciskās darbības veikšanas ilgums

Visbiežāk jaunajās saimniecībās ir ļoti mazs nodarbināto cilvēku skaits. Vidēji, neskaitot ģimenes locekļus, tie ir 1- 5 cilvēki. Šāds nodarbināto skaits ir vidējais, ko jaunais lauksaimnieks var atļauties. Daudzi jaunie lauksaimnieki to min kā lielu problēmu.

Ja saimniecības netiek pārņemtas no vecākiem, vidējais saimniecības lielums ir līdz 10 ha, tas izskaidro, ka visvairāk jaunie lauksaimnieki nodarbojas ar dārzkopību, kartupeļu audzēšanu, nobarojamo liellopu audzēšanu, un mazāk ar graudkopību un piena lopkopību.

Apkopojot respondentu sniegtās atbildes un fokusgrupas rezultātus tika izstrādāta SVID analīze (skatīt 2.2 nodaļā), kas atspoguļo jauno lauksaimnieku saimnieciskās darbības priekšrocības, trūkumus, un iespējamus draudus.

2.4 SVID analīze

<p>Stiprās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehnoloģiskās zināšanas; • Inovatīva un progresīva domāšana; • Uzņēmējdarbības prasmes; • Lielākas darbaspējas; • Izglītība un valodu zināšanas; • Komunikācija; 	<p>Vājās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zemes resursu nepieejamība; • Finanšu resursu nepieejamība; • Apgrozāmo līdzekļu trūkums; • Cilvēkresursu trūkums; • Liels finansiālais risks; • Pieredzes un praktisko iemaņu trūkums; • Konkrētu mērķu trūkums;
<p>Iespējas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Labvēlīga valsts un ES atbalsta politika; • ES fondu izmantošana; 	<p>Draudi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jauno lauksaimnieku skaita samazināšanās; • Jauniešu pārceļšanās uz pilsētām;

<ul style="list-style-type: none"> • Darbība lauksaimnieku organizācijās un kooperatīvos; • Pilnveides kursi, semināri un apmaiņas programmas; • Lauku saimniecību nodošana; • Profesionālās un augstākās izglītības pilnveide; 	<ul style="list-style-type: none"> • Jauniešu aizbraukšana uz ārzemēm; • Jauniešu interešu zudums par lauksaimniecību; • Lētas un nekvalitatīvas importa preces; • Liels īpatsvars nodarbināto ar zemu izglītības līmeni; • Valsts nodokļu sistēma;
---	--

Izvērsta SVID analīze

Stiprās puses

Mūsdienās, kad ļoti strauji attīstās tehnoloģijas, tai skaitā lauksaimniecībā, ir nepieciešama daudz lielāka tehniskā sagatavotība un izpratne par šīm tehnoloģijām. Jaunie lauksaimnieki daudz ātrāk apgūst nepieciešamās prasmes un izprot tehnoloģiju darbību un nepieciešamību, kas sniedz iespēju straujāk attīstīt lauksaimniecisko darbību. Kā piemēru var minēt precīzās lauksaimniecības tehnoloģijas, kuru apguvei nepieciešamas ne tikai IT prasmes, bet arī matemātiskās un valodu zināšanas.

Lielā konkurence un attīstības temps jauniešiem liek domāt inovatīvi, ne tikai kā ekonomiski ražot, bet arī kā piesaistīt potenciālo pircēju, kā virzīt savu produktu tirgū, ka atrast īsto ražošanas nišu. Jaunie lauku uzņēmēji spēj atrast iespēju, kā ražot kvalitatīvu un konkurētspējīgu produkciju izmantojot visus pieejamos resursus.

Šobrīd jauniešiem tiek piedāvāta liela izvēlē apmeklēt dažādus pilnveides kursus, seminārus un forumus, kuru mērķis ir uzņēmējdarbības veicināšana. Bieži apmācības notiek neformālā gaisotnē, kas piesaista lielu interesentu loku. Arī formālajās mācību iestādēs gandrīz katrā studiju programmā ir iekļauti studiju kursi par uzņēmējdarbību, vadības zinībām, finansēm un projektu vadību. Bieži vien apmācības notiek piesaistot ārzemju lektoros, kas savukārt veicina jauniešu valodas zināšanas.

Jaunie lauksaimnieki daudz brīvāk pārvalda svešvalodas, kas sniedz iespēju piedalīties dažādos apmaiņas projektos, pieredzes braucienos, kā arī iepazīties ar ārzemju pētījumiem un jaunākajiem tehnoloģiskajiem sasniegumiem. Pārvaldot valodas jaunie lauksaimnieki daudz brīvāk komunicē, veido sadarbības projektus un piesaista klientus un investīcijas.

Jaunajiem lauksaimniekiem piemīt lielas darbaspējas, apņemšanās, vēlme riskēt un sasniegt maksimāli augstus rezultātus.

Vājās puses

Galvenās problēmas jauniejiem lauksaimniekiem rada sarežģītā piekļuve zemes un finansiālajiem resursiem. Aktīvākajos lauksaimniecības reģionos praktiski brīvu zemes resursu nav vai arī zemes tiek tirgotas par ļoti augstām cenām, ko jaunais lauksaimnieks nevar atļauties.

Lai attīstītos un paplašinātos jauniejiem trūkst arī finansiālo resursu. Lai uzsāktu uzņēmējdarbību nepieciešami lieli finansiālie ieguldījumi. Lai tos iegūtu, ir nepieciešams bankas kredīts. Bieži šie kredīti tiek atteikti, jo finansu iestādēm nav uzticamības jaunajam uzņēmējam.

Liela problēma jauniejiem lauksaimniekiem ir apgrozāmo līdzekļu trūkums, kā rezultātā samazinās uzņēmuma konkurētspēja un uzņēmums nespēj attīstīties.

Kā iepriekš tika minēts, vidējais nodarbināto skaits saimniecībā ir 1-5 darbinieki. Vairāki jaunie lauksaimnieki to norādīja, kā būtisku problēmu, jo, lai nodrošinātu veiksmīgu un efektīvu saimniecisko darbību darbinieku skaits būtu jāpalielina vismaz par 20 %, bet šobrīd finansiālos resursus tam atrast nav iespējams, jo tie tiek novirzīti tādām primārajām vajadzībām, kā izejmateriālu nodrošināšana, augu aizsardzības līdzekļu iegāde, barības sagatavošana utt. Lai aizstātu trūkstošo darbinieku, saimniecību īpašnieki strādā pat dubultu slodzi, kas var novest pie pārslodzes vai pat saimnieciskās darbības pārtraukšanas.

Sākot saimniecisko darbību jaunais lauksaimnieks uzņemas lielu finansiālo risku un saistības, kā arī saskaras ar lielām ražošanas izmaksām. Lauksaimniecībā ir samērā liels ražošanas cikla ilgums līdz tiek gūta pirmā peļņa. Ja jaunais uzņēmējs šajā laikā nespēj atrast investīcijas, viņš cieš zaudējumus, līdz ar to bieži jauniešiem šajā laikā trūkst motivācijas turpināt saimniecisko darbību un tiek meklētas citas peļņas gūšanas iespējas.

Ja vienā gadījumā jauno uzņēmēju degsme, pārgalvība un uzdrīkstēšanās ir kā veiksmīgs ceļa sākums, otrā gadījumā jauno uzņēmēju pieredzes trūkums un neapdomība var novest pie lieliem finansiāliem zaudējumiem. Jaunajam uzņēmējam jāspēj domāt progresīvi, jāriskē, bet tajā pašā laikā jāsiglabā reālisms. Ne vienmēr jaunākās tehnoloģijas nodrošina lielāku ražīgumu. Jauniejiem trūkst praktisko iemaņu.

Lauksaimniecībā, kā jebkurā citā uzņēmējdarbības jomā, lai sasniegtu mērķi tas vispirms ir jānosprauž. Jaunie lauksaimnieki bieži nosaka grūti sasniedzamus vai nereālus mērķus, kas noved pie vilšanās. Nesasniedzot mērķus jauniejiem uzņēmējiem trūkst motivācijas, lai turpinātu strādāt.

Iespējas

Viena no lielākajām jauno lauksaimnieku attīstības iespējām ir labvēlīga valsts un Eiropas Savienības atbalsta politikas veidošana. Lai atrisinātu lielāko daļu jauno lauksaimnieku problēmas valsts un Eiropas politikai ir jābūt vienotai un prioritāri vērstai uz jauniejiem lauksaimniekiem.

Jauniejiem lauksaimniekiem ir iespējas efektīvi izmantot konsultantu palīdzību un uzlabot saimniecības vidējos rādītājus.

Lauksaimnieku nevalstiskās organizācijas saviem biedriem regulāri piedāvā profesionālās pilnveides kursus, apmācības un seminārus. Tā ir laba iespēja jauniešiem iegūt papildus zināšanas un gūt noderīgu pieredzi. Iesaiste lauksaimnieku nevalstiskajās organizācijās sniedz arī citas priekšrocības, piemēram, tiek veicināta informācijas aprīte un veidots efektīvāks dialogs starp Zemkopības ministriju un lauksaimniekiem. Organizācija, kas nodarbojas ar jauno lauksaimnieku interešu aizstāvību un pārstāvību ir Latvijas Jauno Zemnieku klubs. Jauniešiem lauksaimniekiem būtu aktīvāk jāiesaistās organizācijas darbībā un jāklūst sociāli aktīviem. Lai uzlabotos vispārējā nozares attīstība visiem jādarbojas vienoti.

Viena no lielākajām nozares attīstības iespējām ir saimniecību nodošana, kad gados vecākie lauku saimniecību īpašnieki nodod apsaimniekošanā vai pārdod savu īpašumu jauniešiem lauksaimniekiem. Šādu nomaiņu stimulēja priekšlaicīgās pensionēšanās programma. Par cik vidējais vecuma rādītājs ir augsts, tuvākajā nākotnē jauno lauksaimnieku īpatsvaram vajadzētu palielināties, tomēr, lai tas notiktu, nepieciešams uzlabot arī pārējos faktorus.

Draudī

Pētījumā augstāk minētie fakti pierāda, ka jauno lauksaimnieku skaits strauji samazinās. Jaunieši izvēlas studēt citās nozarēs, izvēlas doties no laukiem prom, jo nesaskata laukos izaugsmes iespējas. Jaunie lauksaimnieki fokusgrupas intervijas laikā norāda, ka būtu gatavi pieņemt darbā saimniecībā jauniešus, bet tādu, kas grib strādāt nav. Tam pierādījums ir JZK organizētā prakšu programma „Strādā laukos”. Tiklīdz jaunieši saskārās ar reālajiem lauku darbiem visa vēlme strādāt laukos izgaisa.

Gados jauni cilvēki ir gatavi doties uz ārvalstīm un strādāt mazkvalificētu darbu, tai skaitā arī lauksaimniecībā, bet nav gatavi izmantot savas zināšanas un darbaspēka resursus, lai saimniekotu Latvijā. Starp jauniešiem, kas nav saistīti ar darbu vai studijām lauksaimniecībā, valda negatīva nostāja pret lauksaimniecību un tās nākotni.

Jaunie lauksaimnieki atzina, ka lielus draudus saimniekošanai rada importa preces. Praktiski, esošā valsts tirgus politika kopumā stimulē importa produkcijas pieaugumu un neveicina vietējās produkcijas patēriņu. Patērētājs izvēlēs lētāko, kā rezultātā jaunais lauksaimnieks nespēj konkurēt un cieš zaudējumus.

Lai gan par pašsaprotamu un vajadzīgu, tomēr par lielu finansiālo slogu un risku jaunie lauksaimnieki atzīst valsts nodokļu sistēmu.

2.5 Ierosinājumi stipro pušu izmantošanai un vājo pušu attīstībai

- Jāturpina aktīvs darbs pie apmācību sistēmas visā Latvijā. Apmācībām un semināriem jābūt pieejamiem un mērķtiecīgi vēršoties uz lauku attīstību un konkurētspējas paaugstināšanu. Jāorganizē apmācības, kas paaugstinātu jauno lauksaimnieku izpratni un zināšanas par efektīvu un ilgtspējīgu saimniekošanu, tehnoloģiju un attīstības iespējām, kā arī Kopējās lauksaimniecības politikas savstarpējās atbilstības prasību ievērošanu. Jārod iespēja nodrošināt jauniešiem kvalitatīvu apmācību, ko vada augsti kvalificēti pasniedzēji, izmantojot mūsdienīgus mācību materiālus.
 - Jāveido spēcīga konsultatīvā sistēma jaunajiem uzņēmējiem, kas nodrošinātu pastāvīgas un profesionālas konsultācijas, kas pielāgotas jauno uzņēmēju darbības reālajām vajadzībām.
 - Jāveicina starptautiskās pieredzes apmaiņas programmas;
 - Jāveicina lauksaimniecības popularitātes paaugstināšana jauniešu vidū. Nozarei jāpiesaista izglītoti jaunieši, jārod pārliecība un jāmazina nedrošība un nestabilitāte;
 - Jāveicina jaunu cilvēku iesaiste sabiedriskajās aktivitātēs un lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē lauksaimniecības nākotni. Jaunajiem lauksaimniekiem jākļūst sociāli aktīvākiem, jāiesaistās debatēs par jauno lauksaimnieku problēmām un to iespējamajiem risinājumiem, kā arī jautājumos, kas skar reģionālo attīstību.
 - Jāspēj rast konstruktīvs dialogs starp lauku jauniešu organizācijām, citu nozaru organizācijām, Zemkopības ministriju un Eiropas Savienības institūcijām;
 - Jāveicina jauniešu iesaiste lauksaimnieku nevalstiskajās organizācijās un kooperatīvos, kā arī jāveicina sadarbība ar nozares uzņēmumiem, nodrošinot prakses iespējas;
 - Jāpopularizē profesionālā un augstākā lauksaimnieciskā izglītība. Jārod iespēja atjaunot atbalstu lauksaimniecības studentiem, profesionālo izglītības iestāžu izglītojamiem un profesionālās orientācijas darbam laukos;
 - Jārod iespēja atbalstīt jauniešu zinātnisko un pētniecisko darbību lauksaimniecībā;
 - Jāveicina jaunu uzņēmumu radīšana, jaunajiem lauksaimniekiem palielinot ES fondu atbalsta intensitāti;
 - Lai veicinātu paaudžu nomaiņu un palielinātu gados jauno lauksaimnieku īpatsvaru, jāmotivē jauniešus pārņemt lauku saimniecības, kā arī vecāka gājuma lauku saimniecību īpašniekus nodot saimniecisko darbību jaunajiem lauksaimniekiem. Lai to panāktu, jārod iespēja atjaunot pasākuma „Priekšlaicīgā pensionēšanās” aktivitātes, kā arī jāmēģina rast iespēju radīt citus saimniecību īpašuma nodošanu veicinošus pasākumus;

- Jāturpina darbs pie zemes kreditēšanas programmas un tās sarežģītās birokrātijas mazināšanas;
- Jāveicina jauna sistēma, kas nodrošinātu jauno lauksaimnieku piekļuvi brīvajiem un nepastrādātajiem zemes resursiem. Piemēram, prioritāri jaunajiem lauksaimniekiem iespēja nomāt pašvaldību neizmantotās zemes, vai saņemt atvieglojumus apstrādājot aizaugušās un neapstrādātās platības;
- Jārod iespēja stiprināt jauno lauksaimnieku piekļuvi kredītresursiem ar valsts un ES garantiju sistēmu;
- Jārod iespēja piešķirt nodokļu priekšrocības jaunajiem lauksaimniekiem;
- Veicot pašreizējo KLP reformu, KLP pirmajā pīlārā būtu jāiekļauj jauna atbalsta sadaļa, kas paredzēta īpaši jaunajiem lauksaimniekiem. Atbalsta maksājumu piešķirtu nevis pamatojoties uz platībām, bet tas būtu pielāgots tādiem kritērijiem kā nodarbinātība, saimniecības veids un veikto ieguldījumu veids. Otrajā pīlārā paredzētais atbalsts lauku saimniecību veidošanai būtu jānosaka par obligātu pasākumu visā Eiropas Savienībā;
- Lai piesaistītu jauniešus lauku reģioniem, jāiegulda līdzekļi lauku apvidu infrastruktūrā un sabiedriskajos pakalpojumos, jācenšas lauku vidi padarīt pievilcīgāku dzīvošanai un strādāšanai;
- Pamatskolās jāievieš patriotiskā audzināšana un jāatjauno „lauciņu” sistēma, kad katrs bērns noteiktu laiku gāja strādāt skolas dārzā, kur skolas vajadzībām tika audzināti nepieciešamie dārzeņi. Jāorganizē lauku talkas bērniem un jauniešiem ;
- Izmantojot mūsdienu sociālos kanālus, bērniem un jauniešiem jāpopularizē lauksaimniecība un lauku dzīvesveids, jārosina interese;

3. Latvijas Jauno Zemnieku klubs

3.1. Organizācijas vispārējais raksturojums

Latvijas Jauno zemnieku klubs (JZK) ir brīvprātīga, sabiedriska, nevalstiska jauniešu organizācija, kurā apvienojas jaunie zemnieki, viņu ģimenes locekļi, lauku jaunatne un interesenti no 16 gadu vecuma, kuriem rūp lauku reģionu attīstība.

Latvijas Jauno Zemnieku klubs ir dibināts 1991. gada 4. aprīlī un tas darbojas saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likumu. Organizācijas darbība vērsta uz lauku reģionu labklājības līmeņa paaugstināšanu un jauniešu integrēšanu sociālu, ekonomisku un kultūras procesu norisē lauku reģionos, īpašu uzmanību pievēršot jauniešu aktivizēšanai un izglītošanai.

JZK mērķi ir:

1. veicināt uzņēmējdarbības un lauksaimniecības nozaru attīstību;
2. aizstāvēt un pārstāvēt Latvijas jauno zemnieku intereses vietējās, reģionālās, valsts un starptautiskās nozīmes organizācijās un lēmēj institūcijās;
3. sniegt lauku jauniešiem iespēju gūt zināšanas profesionālās un neformālās izglītības jomā, tādējādi stiprinot pilsonisku sabiedrību laukos;
4. veidot motivētu un pašapzinīgu jauno paaudzi;
5. veicināt informācijas apriti jauniešu vidū;
6. popularizēt aktīvu un veselīgu dzīvesveidu;
7. veicināt jauniešu iniciatīvu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā;

Organizācija darbojas, ievērojot iekšēju demokrātiju, aizstāvot demokrātijas principus, kā arī atbalstot un īstenojot biedru intereses. Savā darbībā JZK ievēro atklātuma un publiskuma principus, regulāri sniedzot informāciju par pieņemtajiem lēmumiem un veidojot savus informācijas līdzekļus.

Organizācijas mērķauditorija ir ikviens jaunietis no 16 gadu vecuma, kurš vēlas aktīvi iesaistīties JZK organizētajās sabiedriskajās aktivitātēs un kopējās lauksaimniecības politikas veidošanā, kā arī vēlas sniegt piensumu vietējā reģiona un visas Latvijas lauku attīstībai.

3.2 Biedri

Par JZK biedru var uzskatīt personu, kura ir apstiprināta biedra statusā, saskaņā ar JZK statūtiem un nomaksājusi biedra naudu JZK biedru sapulces noteiktā apmērā. Par Vecbiedru tiek uzskatīts JZK biedrs, kurš 3 gadu laikā nav aktīvi iesaistījies organizācijas darbībā un nav veicis biedru naudas iemaksu, kā arī biedri, kas sasnieguši 40 gadu vecumu.

Organizācijas biedrs var būt jebkurš LR iedzīvotājs no 16 gadu vecuma, kurš atbalsta biedrības mērķus un ir iesaistījies biedrībā brīvprātīgi, neatkarīgi no tautības, reliģiskajiem, politiskajiem vai citiem uzskatiem un pārliecības.

Līdz 2012. gada 5.septembrim ir reģistrēti 156 biedri. Lai organizācija turpinātu veiksmīgi attīstīties un paplašinātos tās pārstāvniecība visos Latvijas reģionos, organizācijā plānošanas periodā būtu jāiestājas vismaz 100 jauniem biedriem.

3.3 Vīzija un Misija

Vīzija: Biedrība „Latvijas jauno Zemnieku klubs” ir patstāvīga un sabiedriska organizācija, kura apvieno, pārstāv un aizstāv jaunos zemniekus un lauku jaunatni, kā arī tās darbība ir ilgtspējīga un mērķtiecīgi vērsta uz Latvijas lauku attīstību un dzīves kvalitātes pilnveidošanu.

Vīzijas izvērstas apraksts

Biedrība ir sabiedrības līdzdalības veicinātāja, aktīva organizācija Jelgavas pilsētā, reģionā un valstī. Sadarbības partneri, citas organizācijas un biedrības dalībnieki novērtē JZK kā uzticamu un stabilu sadarbības partneri.

Biedrības pamatvērtības ir:

- Atvērtība, skaidrība un demokrātija;
- Mērķtiecība uz izaugsmi;
- Nacionālā pašapziņa;
- Sociālā atbildība.

Organizācijas pārvaldes un vadības struktūra ir skaidra un elastīga. To mijiedarbība ir strukturēta un darbība efektīva. Organizācijas ikdienas darbību nodrošina kompetenti, motivēti un organizācijas ilgtspējīgā attīstībā ieinteresēti darbinieki.

Misija: Radīt pievienoto vērtību jauniešu līdzdalībai lauku attīstības procesu norisē. Jo tikai motivēti, patriotiski noskaņoti un mērķtiecīgi jaunieši cels Latvijas lauku un visas valsts labklājību.

3.4 Valde

2012. gada 23. februārī Latvijas Jauno Zemnieku kluba 23. kongresā tika ievēlēta jaunā biedrības valde:

1. Māris Šņickovskis
2. Kaspars Gulbis
3. Ansis Saliņš

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

4. Jānis Uzulēns
5. Mārtiņš Trons
6. Raitis Ungurs

Par JZK valdes priekšsēdētāju ievēlēja Z/s „Atpūtas” vadītāju Raiti Unguru

3.5 Latvijas Jauno Zemnieku kluba aktivitāšu kalendārs 2012. gadam

Laiks		Notikums
Mēnesis	Datums	
Janvāris	26.	Valdes sēde
Februāris	8.	Izstādes „Fruit Logistica 2012” Berlīnē apmeklējums
	13.	valdes sēde
	23.	JZK 23. kongress
	26.	Valdes sēde
Marts	6.	Tikšanās ar LLU rektoru. Pārrunas par profesionālas un augstākās lauksaimnieciskās izglītības kvalitāti
	7.	Līderu apmācības cikls IV 1. daļa „Projektu plānošana”
	14.	Līderu apmācības cikls IV 2. daļa „Komandas menedžments”
	16.	Valdes sēde
	21.	Līderu apmācības cikls IV 3. daļa „Budžeta plānošana”
	26.	Valdes sēde
	28.	Līderu apmācības cikls IV 4. daļa „Projekta „pārdošana”, jeb reklāma”
		Prakšu programma „Strādā laukos”
		Iesaiste projektā „The Flagship Project „Sustainable rural development”
Aprīlis	4.	Līderu apmācības cikls IV 5. daļa „Starptautiskie projekti”
	5.	Tikšanās ar ZM ministri. Sagatavoti un iesniegti ierosinājumi kā veicināt Latvijas lauku izaugsmi un palielināt jauno saimnieku konkurētspēju
	11.	Līderu apmācības cikls IV 6. daļa „Biežāk pieļautās kļūdas”
	13.	Dalība LLU Atvērto durvju dienās
	16.	Atvērtā Valdes sēde
		Uzņemta īsfilma” Mūsu nākotne Latvijas laukos”. JZK iestājas pret zemes izpārdošanu ārzemniekiem.
	20.	Brauciens uz 3 vidusskolām un 3 profesionālajām skolām semināra „Karjeras dienas laukos” ietvaros.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”

2012. gada 27. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2012/16, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi”

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Maijs		
	12.	Dalība Eiropas Savienības Dārza svētkos 2012. Informatīvi izklaidējošs stends
	15.-16.	Dalība Agronomu dienās 2012. Lekcijas un diskusijas.
	19.	Dalība Traktordienā 2012. Izklaides un informatīvais stends.
Jūnijs	25.-29	Nometne „Lauki- manas mājas”
		Dalība konkursā „Senču aicinājums” Žūrijas priekšsēdētājs - JZK valdes priekšsēdētājs Raitis Ungurs
		JZK Attīstības programmas un Biedru programmas izstrāde
Jūlijs	4.	Valdes sēde
	14.-15.	Dalība LLKA sporta spēlēs
Augusts	24.	Dalība jauniešu konferencē „Jauniešu iespējas Latvijas laukos”. Referāts „Izglītības iespējas Latvijā” un darba izglītības darba grupas vadīšana”
	25.	Dalība Piena, Maizes un Medus svētkos.
Septembris	3.	Dalība LLU 1. kursa Imatrikulācijas aktā. Uzruna, JZK prezentācija;
	3.	Dalība Jauniešu dienā Jelgavā. Uzruna un Izklaidējošs stends.
	10.	Jauno biedru uzņemšana
	12.	Atvērtā valdes sēde
	13.	Seminārs „Jauno lauksaimnieku izdzīvošanas akadēmija”
	17.	Jauno biedru uzņemšana
		Filmiņas „Mēs par Latvijas lauksaimniecību 4” prezentācija
Oktobris	13.	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Rucavas novadu
	26.-28	Lauku jauniešu izaugsmes forums „Solis 2012”
		Nozaru ekspertu ziņojums „Jaunieši un jaunie lauksaimnieki Latvijas laukos” Stratēģija 2013.-2020. gadam.
Novembris	9.-10	Pieredzes apmaiņas brauciens – „Kurzemes sirds”
	23	Salidojums „Ražas balle” JZK avīzes un filmiņas prezentācija
Regulārs LOSP un Konsultatīvās padomes sēžu apmeklējuma, kā arī aktīva iesaiste dažādās darba grupās.		

Biedrības „Latvijas Jauno Zemnieku klubs” valdes priekšsēdētājs
Raitis Ungurs

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

26

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”

2012. gada 27. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2012/16, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi”

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests